

282

ZARZĄDZENIE PREZESA CENTRALNEGO URZĘDU JAKOŚCI I MIAR

z dnia 5 października 1966 r.

w sprawie określenia narzędzi pomiarowych podlegających obowiązkowi legalizacji oraz warunków zgłaszania tych narzędzi do legalizacji.

Na podstawie art. 6 ust. 1 i ust. 3 oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o miarach i narzędziach pomiarowych (Dz. U. Nr 23, poz. 148) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przez użyte w zarządzeniu wyrażenia:

- 1) „narzędzie pomiarowe” — rozumie się wzorce miar, wzorce fizycznych, chemicznych i innych własności materii i materiałów oraz przyrządy pomiarowe,
- 2) „kontrolne narzędzie pomiarowe” — rozumie się narzędzia pomiarowe wyższej dokładności oraz wzorce fizycznych, chemicznych lub innych własności materii i materiałów, przeznaczone wyłącznie do wzorcowania i sprawdzenia użytkowych narzędzi pomiarowych,
- 3) „użytkowe narzędzie pomiarowe” — rozumie się narzędzia pomiarowe służące do pośredniego lub bezpośredniego dokonywania pomiarów,
- 4) „okres ważności legalizacji” — rozumie się okres, w którym narzędzia mogą być stosowane do celów oraz w zakresie i warunkach określonych przepisami dotyczącymi poszczególnych narzędzi pomiarowych.

2. Przepisy zarządzenia nie dotyczą narzędzi pomiarowych stosowanych w geodezji.

§ 2. Narzędzia pomiarowe podlegające obowiązkowi legalizacji oraz okresy ważności legalizacji tych narzędzi określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Obowiązek legalizacji rozciąga się na użytkowe narzędzia pomiarowe stosowane do kontroli jakości surowców, materiałów, półwyrobów i wyrobów oraz do kontroli i regulacji przebiegu procesów technologicznych w produkcji, wymienione w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. 1. Narzędzia pomiarowe wytwarzane w kraju, podlegające obowiązkowi legalizacji, powinny być zalegalizowane przed oddaniem ich do sprzedaży lub użytku; obowiązek uzyskania legalizacji ciąży na wytwórcy narzędzia pomiarowego.

2. Jeżeli odbiorcą wytworzonych w kraju narzędzi pomiarowych jest zakład, w którym znajduje się punkt legalizacyjny organu administracji miar, powołany do legalizacji narzędzi pomiarowych masowo stosowanych przez ten zakład (np. liczników energii elektrycznej, gazomierzy, wodomierzy itp.), zakładowi takiemu, za jego zgodą, mogą być dostarczone przez wytwórcę nie zalegalizowane narzędzia pomiarowe, które mogą być legalizowane w tym punkcie legalizacyjnym.

3. Dostarczenie przez wytwórcę narzędzi pomiarowych innym odbiorcom niż wymienieni w ust. 2 przed ich zalegalizowaniem może nastąpić tylko w gospodarczo uzasadnionych wypadkach za zezwoleniem Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar.

4. Taksometry, szybkościomierze, przepływomierze i odmierzacze paliw ciekłych mogą być przeznaczone do sprzedaży lub oddane do użytku po wstępnej legalizacji, polegającej na sprawdzeniu ich przed zainstalowaniem w miejscu użytkowania, zabezpieczeniu odpowiednimi cechami przed dostępem do ich mechanizmów i odnotowaniem legalizacji w świadectwie legalizacji. Narzędzia te po zainstalowaniu ich w miejscu użytkowania, a przed oddaniem ich do użytku powinny być zgłoszone do legalizacji ostatecznej, polegającej na sprawdzeniu tych narzędzi w warunkach użytkowania, ocechowaniu i zabezpieczeniu odpowiednimi cechami.

5. Obowiązek uzyskania legalizacji wstępnej narzędzi pomiarowych wymienionych w ust. 4 ciąży na: wytwórcy, wykonawcy naprawy lub przedsiębiorstwie zamawiającym te narzędzia w przedsiębiorstwie handlu zagranicznego, a obowiązek uzyskania legalizacji ostatecznej — na wykonawcy montażu tych narzędzi w miejscu ich użytkowania.

§ 5. Narzędzia pomiarowe podlegają obowiązkowi legalizacji po każdorazowej naprawie przed oddaniem ich do użytku; obowiązek uzyskania legalizacji ciąży na wykonawcy naprawy.

§ 6. Sprzedawcom wolno narzędzia pomiarowe przechowywać na sprzedaż i sprzedawać tylko z nie naruszoną cechą legalizacyjną; powinni oni narzędzia te przechowywać w taki sposób, aby nie utraciły swoich własności metrologicznych przed upływem okresu ważności legalizacji. Bezpośrednio przed wygaśnięciem ważności cechy legalizacyjnej narzędzia te należy zgłosić do ponowienia legalizacji.

§ 7. 1. Narzędzia pomiarowe sprowadzone z zagranicy i podlegające obowiązkowi legalizacji:

- 1) których legalizacja w myśl przepisów odbywa się w miejscu ich ustawienia lub stałego stosowania, powinny być zalegalizowane przed oddaniem ich do użytku, przy czym obowiązek zgłoszenia tych narzędzi do legalizacji ciąży na wykonawcy montażu narzędzia; jeżeli montażu narzędzia pomiarowego dokonał dostawca zagraniczny, obowiązek zgłoszenia do legalizacji narzędzia ciąży na użytkowniku,
- 2) inne niż wymienione w pkt 1 powinny być zgłoszone do legalizacji przez jednostkę zamawiającą te narzędzia w

przedsiębiorstwie handlu zagranicznego i mogą być oddane do sprzedaży bądź użytku dopiero po ich zalegalizowaniu.

2. Narzędzia pomiarowe wytworzone za granicą, jeżeli są zaopatrzone w cechę legalizacyjną powołanego do tego organu kraju wytwórcy, mogą być instalowane za granicą na polskich stałkach i innych jednostkach pływających. Do okresów ważności legalizacji takich narzędzi stosuje się odpowiednio przepisy § 8.

§ 8. 1. Użytkownik narzędzia pomiarowego obowiązany jest zgłosić je do legalizacji:

- 1) w ostatnim miesiącu okresu ważności legalizacji, jeżeli okres ten wyrażony jest liczbą miesięcy,
- 2) w ostatnim roku okresu ważności legalizacji, jeżeli okres ten wyrażony jest liczbą lat.

2. Jeżeli okres ważności legalizacji wyrażony jest w miesiącach, to liczy się go od pierwszego dnia tego miesiąca, w którym legalizacja została dokonana. Jeżeli okres ważności legalizacji wyrażony jest w latach, to liczy się go od pierwszego stycznia tego roku, w którym legalizacja została dokonana.

§ 9. Narzędzia pomiarowe nie podlegające obowiązkowi legalizacji, wytwarzane w kraju, naprawiane i sprowadzane z zagranicy, wolno przechowywać na sprzedaż, sprzedawać i oddawać do użytku nie legalizowane, jeżeli wywzorcowane są w legalnych jednostkach miar.

§ 10. Narzędzia pomiarowe mogą być wywożone za granicę nie legalizowane.

§ 11. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 16 sierpnia 1955 r.

w sprawie obowiązku legalizacji nowych, naprawianych i sprowadzanych z zagranicy niektórych rodzajów narzędzi mierniczych, przed przeznaczeniem ich do sprzedaży lub oddaniem do użytku (Dz. U. Nr 34, poz. 212),

- 2) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 10 sierpnia 1951 r. w sprawie ustalenia rodzajów narzędzi mierniczych podlegających obowiązkowi legalizacji (Monitor Polski Nr A — 76, poz. 1054),
- 3) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 39 z dnia 31 stycznia 1952 r. w sprawie sprawdzania i wydawania świadectw uwierzytelnienia lub ekspertyz maszyn i przyrządów do mierzenia wytrzymałościowych własności materiałów (Biuletyn PKPG Nr 7, poz. 42),
- 4) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 305 z dnia 24 września 1952 r. w sprawie obowiązku okresowego sprawdzania i uwierzytelniania niektórych rodzajów narzędzi mierniczych (Biuletyn PKPG Nr 40, poz. 184),
- 5) zarządzenie Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego nr 45 z dnia 16 lutego 1953 r. w sprawie obowiązku okresowego sprawdzania i uwierzytelniania niektórych rodzajów narzędzi mierniczych (Biuletyn PKPG Nr 6, poz. 30).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezes Centralnego Urzędu Jakości i Miar: Z. Ostrowski.

Załącznik nr 1 do zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar z dnia 5 października 1966 r. (poz. 282).

WYKAZ NARZĘDZI POMIAROWYCH PODLEGAJĄCYCH OBOWIĄZKOWI LEGALIZACJI

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
	A. Narzędzia do pomiaru geometrycznych wielkości ciał stałych.	
	1. Narzędzia do warsztatowych pomiarów długości i kąta.	
1	Kontrolne płytki wzorcowe (podstawowe), tj. płytki najwyższej klasy dokładności w zakładzie wytwórczym, służące do sprawdzania metodą porównawczą płytek wzorcowych niższych klas dokładności, zwanych podporządkowanymi, oraz do wzorcowania najdokładniejszych narzędzi pomiarowych	13 miesięcy
	2. Narzędzia do pomiarów liniowych i powierzchni.	
2	Przymiary sztywne i półsztywne	3 lata
3	Przymiary wstępowe (taśmowe) stalowe i parciane	3 lata
4	Przymiary bławatne i składane (przegubowe)	3 lata
5	Suwniki pomiarowe (średnicomierze) do pomiaru średnic drewna	3 lata
6	Wzrostomierze	3 lata
7	Przymiary do pomiaru długości drewna	3 lata
8	Przymiary do pomiaru głębokości	3 lata
9	Toromierze kontrolne	3 lata
10	Sita do klasyfikacji jęczmienia browarnego	24 miesiące

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
11	Przyrządy do pomiaru długości drutu, kabli, tkanin, materiałów taśmowych, papierowych i innych	3 lata
12	Ramy do pomiaru drewna w stosach	3 lata
13	Przyrządy do pomiaru powierzchni skór (planimetry i maszyny do pomiaru powierzchni skór)	3 lata
14	Pipety Westergrena	jeden raz po wyprodukowaniu
B. Narzędzia do pomiaru masy.		
15	Narzędzia kontrolne do sprawdzania odważników i wag	13 miesięcy
16	Odważniki handlowe zwyczajne i dokładniejsze	3 lata
17	Odważniki analityczne i techniczne	24 miesiące
18	Wagi użytkowe dźwigniowe, sprężynowe i elektryczne — zwyczajne i dokładniejsze	3 lata
19	Wagi analityczne, techniczne i torsyjne	24 miesiące
C. Narzędzia do pomiaru wielkości kinematycznych.		
<i>1. Narzędzia do pomiaru czasu i częstotliwości.</i>		
20	Chronometry okrętowe	4 lata
21	Stopery	13 miesięcy
22	Falomierze kontrolne	3 lata
23	Generatory kwarcowe kontrolne	5 lat
24	Zegary kwarcowe kontrolne	5 lat
<i>2. Narzędzia do pomiaru prędkości oraz liczby obrotów.</i>		
25	Tachometry: a) użytkowe b) kontrolne	3 lata 24 miesiące
26	Szybkościomierze pojazdów wskazujące i rejestrujące (z wyjątkiem motocykli): a) użytkowe b) kontrolne	3 lata 24 miesiące
27	Taksometry	13 miesięcy
28	Przyrządy do pomiaru szybkości pojazdów: a) użytkowe b) kontrolne	13 miesięcy 13 miesięcy
D. Narzędzia do pomiaru objętości, przepływu płynów oraz do pomiaru ciśnienia.		
<i>1. Narzędzia do statycznego pomiaru objętości.</i>		
29	Pojemniki zwyczajne jedno i wielomiarowe (z wyjątkiem szklanych)	3 lata
30	Pojemniki dokładniejsze	3 lata
31	Kolby: a) zwyczajne metalowe b) kontrolne metalowe c) kontrolne szklane d) szklane z jedną kresą klasy niedokładności „A” i „B”	3 lata 5 lat jeden raz po wyprodukowaniu jeden raz po wyprodukowaniu
32	Pipety: a) do butyrometrycznego badania mleka pełnego lub śmietany b) do bakteriologicznego badania mleka c) laboratoryjne klasy niedokładności „A” i „B”	jeden raz po wyprodukowaniu jeden raz po wyprodukowaniu jeden raz po wyprodukowaniu
33	Bluety klasy niedokładności „A” i „B”	jeden raz po wyprodukowaniu
34	Butyrometry	jeden raz po wyprodukowaniu
35	Menzury szklane zwyczajne i dokładniejsze, wzorcowane na wlew	jeden raz po wyprodukowaniu

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
36	Mierniki objętości mleka z podzielną piywakową	3 lata
37	Mierniki zużycia paliwa	3 lata
38	Beczki do piwa i wina oraz inne stosowane jako naczynia pomiarowe	3 lata
29	Zbiorniki pomiarowe stałe:	
	a) odbieralniki spirytusu	4 lata
	b) magazynowe do spirytusu	10 lat
	c) do innych cieczy	11 lat
40	Cysterny pomiarowe	5 lat
41	Odmierzacze cieczy pojemnikowe proste i złożone	3 lata
42	Przyrządy sześcianujące do wody	24 miesiące
43	Przyrządy sześcianujące do gazu	24 miesiące
44	Zbiorniki kontrolne do sprawdzania przepływomierzy cieczy	5 lat
	<i>2. Przyrządy do pomiaru przepływu płynów.</i>	
45	Gazomierze kontrolne	24 miesiące
46	Rotametry kontrolne	4 lata
47	Przepływomierze kontrolne komorowe do cieczy	6 miesięcy
48	Gazomierze użytkowe silnikowe	jeden raz po wyprodukowaniu
49	Wodomierze silnikowe	5 lat
50	Przepływomierze paliw ciekłych i olejów mineralnych	3 lata
51	Przepływomierze do cieczy spożywczych	3 lata
	<i>3. Narzędzia do pomiaru ciśnienia.</i>	
52	Manometry, wakuometry, manowakuometry sprężynowe użytkowe o zakresach wskazań nie mniejszych niż 0,06 MN/m ² (lub 0,6 kG/cm ²):	
	a) zwykłe	3 lata
	b) z dodatkową podziałką temperatury	3 lata
	c) z zespołem kontaktowym	3 lata
53	Manometry, wakuometry i manowakuometry kontrolne:	
	a) sprężynowe	13 miesięcy
	b) hydrostatyczne	jeden raz po wyprodukowaniu oraz w razie wymiany rurek pomiarowych
54	Ciśnieniomierze różnicowe kontrolne	5 lat
55	Mikromanometry kontrolne	5 lat
56	Manometry obciążnikowo-tłokowe	5 lat
57	Barometry i wysokościomierze kontrolne	24 miesiące
58	Sfigmomanometry do pomiaru ciśnienia tętniczego krwi:	
	a) sprężynowe	3 lata
	b) hydrostatyczne	jeden raz po wyprodukowaniu oraz w razie wymiany rurek pomiarowych
	<i>E. Narzędzia kontrolne do pomiaru siły i wytrzymałości materiałów.</i>	
59	Siłomierze kontrolne do sił statycznych	24 miesiące
60	Wzorce twardości Brinella	jeden raz po wyprodukowaniu
61	Wzorce twardości Rockwella	24 miesiące
62	Wzorce twardości Vickersa (makro)	24 miesiące
63	Twardościomierze kontrolne	13 miesięcy
64	Stanowiska kontrolne do sprawdzania siłomierzy	każdorazowo po sprawdzeniu ustala Centralny Urząd Jakości i Miar

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
F. Przyrządy do pomiaru wielkości elektrycznych.		
1. Przyrządy do pomiaru prądu, napięcia, mocy, energii elektrycznej i oporu, sprawdzane prądem stałym lub zmiennym o niskiej częstotliwości.		
65	Oporniki kontrolne	24 miesiące
66	Ogniwa kontrolne	13 miesięcy
67	Oporniki precyzyjne	24 miesiące
68	Kompensatory prądu stałego	24 miesiące
69	Mostki precyzyjne do pomiaru oporu prądem stałym	24 miesiące
70	Amperomierze kontrolne	24 miesiące
71	Woltomierze kontrolne	24 miesiące
72	Watomierze kontrolne	24 miesiące
73	Liczniki:	
	a) energii elektrycznej prądu stałego, z wyjątkiem	
	liczników elektrolitycznych	4 lata
	b) transformatorowe pośrednie i półpośrednie oraz	
	liczniki mocy nominalnej ponad 30 kilowatów	4 lata
	c) inne nie wyszczególnione pod lit. a) i b)	11 lat
74	Liczniki godzin pracy silnika	3 lata
75	Liczniki kontrolne	13 miesięcy
76	Przekładniki klasy 0,5	10 lat
77	Przekładniki dokładniejsze	5 lat
78	Mostki do pomiaru błędów przekładników	24 miesiące
79	Skrzynki obciążeń dla przekładników o częstotliwości 50 Hz	5 lat
2. Przyrządy do pomiaru wielkości elektrycznych w elektronice.		
1) Wzorce RLC:		
80	Wzorce indukcyjności stałe	13 miesięcy
81	Wzorce indukcyjności regulowane	13 miesięcy
82	Wzorce pojemności stałe	13 miesięcy
83	Wzorce pojemności regulowane	13 miesięcy
84	Wzorce oporności obciążenia (w zakresie do 3000 MHz)	13 miesięcy
2) Przyrządy i wzorce do pomiarów wartości skutecznej sinusoidalnego napięcia prądu i mocy w zakresie częstotliwości do 3000 MHz:		
85	Kontrolne przetworniki termoelektryczne napięciowe	24 miesiące
86	Kontrolne przetworniki termoelektryczne prądowe	24 miesiące
87	Woltomierze kontrolne w zakresie od 10 mV do 100 V	13 miesięcy
88	Amperomierze kontrolne w zakresie od 10 mA do 2 A	13 miesięcy
89	Kontrolne termoelektryczne przetworniki mocy	24 miesiące
90	Kontrolne mierniki mocy, wyposażone w głowice absorbcyjne w zakresie do 10 mW	13 miesięcy
91	Kontrolne źródła sinusoidalnych wielkości napięcia prądu lub mocy	13 miesięcy
92	Tłumiki stosowane jako wzorce tłumienności w zakresie częstotliwości do 3000 MHz:	
	a) stałe	13 miesięcy
	b) posiadające elementy ruchome	13 miesięcy
G. Narzędzia do pomiaru światła i barwy.		
93	Kontrolne wzorce światłości kierunkowej	
94	Kontrolne wzorce strumienia świetlnego	
95	Kontrolne wzorce temperatury barwowej	
96	Filtry kontrolne o znanej przepuszczalności widmowej w zakresie widma widzialnego	dla narzędzi pomiarowych wymienionych pod poz. 93 do 97 w okresie ustalonym każdorazowo w świadectwie legalizacji
97	Wzorce białej o znanym widmowym współczynniku odbicia, całkowitym współczynniku odbicia i znanych współczynnikach trójchromatycznych	

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
98	Kolorymetry kontrolne	24 miesiące
99	Luksonierze	24 miesiące
100	Nitomierze	24 miesiące
H. Narzędzia do pomiaru temperatury.		
101	Pirometry monochromatyczne kontrolne	13 miesięcy
102	Termometry szklane kontrolne	okres ustalony każdorazowo w świadectwie legalizacji
103	Termometry lekarskie	jeden raz po wyprodukowaniu
104	Lampy termometryczne — wzorce temperatury czarnej	24 miesiące
105	Kontrolne czujniki termometrów oporowych	13 miesięcy
106	Termoelementy kontrolne	13 miesięcy
J. Narzędzia do pomiaru promieniowania jonizującego.		
107	Dawkomierze kontrolne terapeutyczne promieniowania X i gamma	okres ustalony każdorazowo w świadectwie legalizacji
108	Dawkomierze użytkowe terapeutyczne promieniowania X i gamma.	okres ustalony każdorazowo w świadectwie legalizacji
K. Narzędzia do pomiaru wielkości chemicznych i fizyko-chemicznych.		
109	Pehametry kontrolne	13 miesięcy
110	Elektrody kontrolne: pehametryczne i wskaźnikowe, szklane i antymonowe, odniesienia — kalomelowe, chlorosrebrne i siarczanowe	jeden raz po wyprodukowaniu
111	Wzorcowe roztwory buforowe o dokładności pH powyżej 0,02 w zakresie od 2 do 13 pH	jeden raz po wyprodukowaniu
112	Konduktometry kontrolne	24 miesiące
113	Wzorcowe roztwory konduktometryczne	jeden raz po wyprodukowaniu
114	Wiskozymetry kontrolne kapilarne: Ubbelohdego, Pinkiewiczza, Vogel-Ossaga, Ostwald, Englera i Forda	jeden raz po wyprodukowaniu
115	Wiskozymetry kontrolne Höpplera	jeden raz po wyprodukowaniu
116	Wiskozymetry kontrolne rotacyjne, konsystometry	jeden raz po wyprodukowaniu
117	Ciekłe wzorce lepkości	okres ustalony każdorazowo w świadectwie legalizacji
118	Wilgotnościomierze do zboża i drewna	13 miesięcy
119	Ciecze higrostatyczne — wzorce wilgotności względnej	jeden raz po wyprodukowaniu
120	Refraktometry kontrolne typu Abbego, Pulfricha oraz uniwersalne	24 miesiące
121	Ciekłe i stałe wzorce refraktometryczne	jeden raz po wyprodukowaniu
122	Polarymetry kontrolne wizualne klinowe i kołowe oraz fotoelektryczne	24 miesiące
123	Wzorce polarymetryczne	24 miesiące
124	Wzorce spektrofotometryczne długości fali i natężenia światła	13 miesięcy
125	Fotometry (kolorymetry) kontrolne wizualne i fotoelektryczne	13 miesięcy
126	Wzorce spektrograficzne (emisyjne)	jeden raz po wyprodukowaniu
L. Narzędzia do pomiaru gęstości cieczy i ciał stałych.		
127	Areometry użytkowe	jeden raz po wyprodukowaniu
128	Areometry kontrolne	jeden raz po wyprodukowaniu
129	Piknometry	jeden raz po wyprodukowaniu
130	Gęstościomierze zbożowe użytkowe	3 lata
131	Gęstościomierze zbożowe kontrolne	13 miesięcy

*) Podany w wykazie okres ważności legalizacji może być skrócony w świadectwie legalizacji, jeżeli w wyniku sprawdzenia narzędzia pomiarowego okaże się, że jest to uzasadnione stanem metrologicznych własności danego narzędzia.

Załącznik nr 2 do zarządzenia Prezesa Centralnego Urzędu Jakości i Miar z dnia 5 października 1966 r. (poz. 282).

WYKAZ NARZĘDZI POMIAROWYCH UŻYTKOWYCH, STOSOWANYCH DO KONTROLI JAKOŚCI SUROWCÓW, MATERIAŁÓW, PÓŁWYROBÓW I WYROBÓW ORAZ DO KONTROLI I REGULACJI PRZEBIEGU PROCESÓW TECHNOLOGICZNYCH W PRODUKCJI, NA KTÓRE ROZCIĄGA SIĘ OBOWIĄZEK LEGALIZACJI

Lp.	Wyszczególnienie narzędzi pomiarowych	Okresy ważności legalizacji narzędzi pomiarowych *)
1	2	3
	1. Narzędzia do pomiaru prędkości.	
1	Tachometry	24 miesiące
	2. Narzędzia do pomiaru masy.	
2	Odważniki użytkowe zwyczajne i dokładniejsze	3 lata
3	Odważniki analityczne i techniczne	24 miesiące
4	Wagi użytkowe dźwigniowe, sprężynowe i elektryczne — zwyczajne i dokładniejsze	3 lata
5	Wagi analityczne, techniczne i torsyjne	24 miesiące
	3. Narzędzia użytkowe do pomiaru siły i wytrzymałości materiałów.	
6	Siłomierze użytkowe klasy 1 i 2 do sił statycznych	24 miesiące
7	Maszyny wytrzymałościowe do prób statycznych rozciągania (zrywarki), do prób statycznych ściskania (prasy wytrzymałościowe) oraz do prób ściskania i rozciągania (uniwersalne maszyny wytrzymałościowe)	24 miesiące
8	Wzorce twardości Poldi	jeden raz po wyprodukowaniu
9	Twardościomierze Brinella	24 miesiące
10	Twardościomierze Rockwella	24 miesiące
11	Wgłębniki diamentowe Rockwella	jeden raz po wyprodukowaniu
12	Twardościomierze Vickersa	24 miesiące
13	Wgłębniki Vickersa	jeden raz po wyprodukowaniu
14	Młoty wahadłowe typu Charpy'ego	5 lat
15	Przyrządy do badania tłochności blach metodą Erichsena	jeden raz po wyprodukowaniu

*) Podany w wykazie okres ważności legalizacji może być na wniosek użytkownika skrócony, w zależności od warunków, w jakich narzędzie to jest stosowane (częstotliwość stosowania, wpływy termiczne, wilgotność, opary odczynników chemicznych itp.).